

1. Валовий внутрішній продукт України // *Мінфін - фінансовий портал*. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/> (дата звернення: 16.03.2025).
2. Видатки державного бюджету України у 2025 році // *Мінфін*. URL: Видатки державного бюджету України 2025 (дата звернення: 15.03.2025).
3. Доходи державного бюджету України у 2025 році // *Мінфін*. URL: Доходи державного бюджету 2025 (дата звернення: 15.03.2025).
4. Лепушинський В. Роль монетарної політики під час війни та в післявоєнному відновленні: презентація // Національний банк України. 12 травня 2023. С. 1-27. URL: Роль монетарної політики під час війни та в післявоєнному відновленні (дата звернення: 22.03.2025).
5. Національний банк України затвердив режим гнучкого інфляційного таргетування – Основні засади грошово-кредитної політики // *Интерфакс-Україна*. 2024. 12 вересня. URL: Режим гнучкого інфляційного таргетування (дата звернення: 02.04.2025).
6. Петленко Ю. В., Сухіна Д. С. Взаємодія монетарної та фіскальної політик з метою досягнення макроекономічної стабільності // *Бізнес-навігатор*. 2024. № 2 (44). С. 153–158. URL: http://www.business-navigator.ks.ua/journals/2018/44_2_2018/25.pdf (дата звернення: 13.03.2025).
7. Швець С. Взаємодія фіскальної та монетарної політики у пом'якшенні загрози фіскального домінування для повоєнного відновлення в Україні : презентація. Київ : Національний банк України, 2023. 3 листопада. 20 с. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/ORS_2023.11.03_presentation.pdf?v=12 (дата звернення: 14.03.2025).

Стругинська С.А.,
студентка ОПП «Маркетинг», 4 курс,
Національний університет «Кієво-Могилянська академія»

ЗНАЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

В умовах глобалізації та економічної нестабільності іноземні інвестиції відіграють надзвичайно важливу роль для таких країн з перехідною економікою як Україна, яка досі продовжує адаптуватися до викликів повномасштабної війни, відбудови інфраструктури та потреб модернізації економіки.

Протягом останніх двох десятиліть інвестиційна активність в Україні зазнала значних коливань, які були зумовлені як внутрішніми факторами (політична нестабільність, корупція, недосконалість правової системи), так і зовнішніми потрясіннями (глобальна фінансова криза, пандемія COVID-19, війна на Донбасі, повномасштабне вторгнення РФ у 2022 році). Однак, Україна все ще залишається об'єктом інтересу міжнародних інвесторів, а особливо тих, хто вже має бізнес в країні та зацікавлений у його збереженні й розвитку, незважаючи на всі ці ризики.

Іноземні інвестиції, особливо прямі іноземні інвестиції (ПІІ), є одним із найважливіших факторів для економічного зростання, модернізації виробництва, зменшення безробіття та інтеграції країн у глобальну економіку. Для України, яка перебуває в умовах затяжної війни та у майбутньому потребує масштабної повоєнної відбудови, іноземні інвестиції набувають все більш ключового значення. Для країн із перехідною економікою ПІІ відіграють вагомий роль у формуванні сучасної інфраструктури, підвищенні продуктивності праці та залученні технологій [1]. Згідно з дослідженнями, ПІІ є стабільним і небюджетним джерелом фінансування, яке сприяє нарощенню капіталу та підвищенню інституційної спроможності країни [2].

Проте Україна тривалий час зіштовхується з низькою інвестиційною привабливістю: за показниками інвестиційного клімату країна перебуває серед аутсайдерів світового рейтингу [3]. Основними перешкодами залишаються політична нестабільність, воєнні дії, корупція, недосконалі судова система та непрозорість регуляторного середовища [4].

Притік ПІІ до України впродовж 2002–2008 рр. демонстрував стабільне зростання, досягнувши піку у 2008 році — 11 млрд дол. США. Надалі, починаючи з 2014 року, через воєнний

конфлікт, а з 2022 року — через повномасштабну війну, динаміка інвестування зазнала значного падіння. У 2023 році спостерігалось часткове відновлення: обсяг ПІІ сягнув 4,2 млрд дол. США, що в 7,6 рази більше, ніж у 2022 році, однак усе ще на 42% менше, ніж у 2021 році [5].

Інвестування у воєнних умовах здебільшого відбувається за рахунок реінвестицій компаній, які вже мали активи в Україні. Серед них — Nestlé, Carlsberg, Unilever, ArcelorMittal, Bayer, Phillip Morris, Cersanit, які вклали кошти в релокацію виробництва, ремонт, соціальні проекти [5]. При цьому понад 67% інвестицій припадають на статутний капітал підприємств, а 33% — на боргові інструменти. Основними країнами-інвесторами залишаються Кіпр, Нідерланди, Німеччина та Велика Британія — значна частина інвестицій надходить з офшорних юрисдикцій [5]. За галузевою структурою, іноземні інвестори найбільше зацікавлені у промисловості (понад 30%), сільському господарстві (12,6%) та транспортно-логістичному секторі (12,1%) [5].

Проведений SWOT-аналіз свідчить, що сильними сторонами України що сприяє інвестиційним умовам, є стратегічне розташування, потенціал ринку, кваліфікована робоча сила та наявність індустріальних зон. Слабкими сторонами є воєнний ризик, бюрократія та обмежений доступ до фінансування. Основні можливості пов'язані з повоєнною відбудовою, цифровізацією економіки, міжнародною допомогою та інфраструктурними проектами. Загрози включають подальший відтік інвесторів, ризик дефолту, зміни у зовнішньоекономічному середовищі [5].

За оцінками Світового банку, на повоєнне відновлення України до 2034 року знадобиться понад 486 млрд доларів США, що багаторазово перевищує обсяг внутрішніх фінансових ресурсів [5]. У цьому випадку залучення іноземного капіталу постає не лише як економічна потреба, а як основа стійкого відновлення держави після вторгнення і фінансового виснаження.

Іноземні інвестиції постають одним з найважливіших чинників для забезпечення економічного зростання України, особливо в контексті повоєнного відновлення та інтеграції у світову економіку. Вони є не лише джерелом фінансових ресурсів, але й чинником технологічного оновлення, зміцнення інституцій та підвищення конкурентоспроможності. Хоча нинішня інвестиційна активність зосереджена переважно в межах реінвестування вже присутніх компаній, позитивна динаміка останнього року свідчить про потенціал до відновлення довіри міжнародного бізнесу. Формування прозорого, стабільного та сприятливого інвестиційного клімату має стати одним із пріоритетів державної політики, адже саме залучення якісного іноземного капіталу здатне стати основою для стійкого економічного відновлення України у середньо- та довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел:

1. Савченко М. В., Степанюк В. Л. Залучення іноземних інвестицій в економіку України: тенденції, проблеми та перспективи повоєнного відновлення // Актуальні проблеми економіки. 2024.
2. Значення іноземних інвестицій для економіки України [Електронний ресурс] // Матеріали конференції NEASMO.
3. Роль прямих зарубіжних інвестицій в економіці України [Електронний ресурс]
4. Міжнародна економіка: навч. посіб. / За ред. Ю. Г. Козака, О. І. Кріля. – К.: Розд. 8.5. Стан та проблеми іноземного інвестування в Україні
5. Іноземні інвестори вже повертаються? Як Україна отримала \$4,2 млрд у 2023 році [Електронний ресурс]

Таран А.О.,
*студент ОПП «Маркетинг», 3 курс,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»*

**ГЛОБАЛЬНА ПЕРЕБУДОВА ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАВАННЯ: ЯК СВІТ АДАПТУЄТЬСЯ ДО
НОВОЇ ГЕОЕКОНОМІЧНОЇ РЕАЛЬНОСТІ**